

'Hadijatou va arribar a denunciar el govern del Níger per no haver-la protegit contra l'esclavitud'

ENTREVISTA. Rosa Maria Cornet Salido, Às cap del Gabinet de Direcció de TV3, periodista i guionista especialitzada en temes de cultura i ciència, es va iniciar a TV3 com a conductora de continuïtat i es va donar a conèixer amb el programa Més enllà del 2000. Després va presentar i participar en d'altres, com De vacances, Com TV3 no hi ha res, Vostà mateix, Així no és tot, O.K, i també en La Marató. Des del 1992 ha estat redactora del departament de premsa de Televisió de Catalunya i des del gener del 2014 ha estat cap de premsa de la Corporació. En aquests moments està enlllestint el documental Hadijatou: jo acuso.
Fotos: Francesc Rubí

Quina ha estat la teva relació amb Josep Salido Chimeno?

Era el meu tiet i exercíem de tiet i neboda. Era el germà de la meva mare i sempre vam mantenir un contacte molt proper, ja que tant la meva mare com el meu tiet han estat tota la vida molt units i la resta de la família també. Quan me'n vaig anar a viure a Barcelona ens vam veure menys, però en els moments que tocava ser-hi, sempre hi vam ser. Als últims anys, la relació amb el tiet la vam intensificar molt perquè estava seriosament malalt i penso que li vam donar el suport que requeria tot fent-li costat durant els mesos que va estar més malament. Va morir el juliol del 2015 als vuitanta anys.

Molt conegut a la ciutat, dirigia les Construccions Salido. Com ho valores?

Tot i que va ser el meu avi, el fundador de l'empresa Construccions Salido, el meu tiet va ser qui les va fer pujar i créixer, a partir del 1961. A més de ser un referent de la construcció, també es va dedicar al negoci immobiliari i darrerament als aparcaments, tot formant l'actual Grup Salido que dirigeixen els seus fills. Entre d'altres, va ser el constructor del Palau Firal i del pavelló del Vell Congost. A part de la seva activitat professional era efectivament molt conegut a la ciutat, ja que va tenir molt pes específic dins la vida associativa de Manresa. Entre d'altres coses, fou un apassionat del bàsquet i havia estat durant una temporada president del Bàsquet Manresa; fundador i president del Biela Club, membre de la junta de l'Agrupació Manresana de Folklore, on va fer de professor a l'Esbart Manresà de l'entitat que va ser el precedent de l'actual Agrupació Cultural del Bages. També havia format part de la Cambra de Comerç i havia rebut la Medalla d'Or de la ciutat.

Que recordes del teu pas per Tele7?

Hi vaig estar tres anys i mig. Des del començament, quan ens vam instal·lar a la Casa Caritat, hi vaig fer informatius i sobretot recordo el programa Entitats, on feia reportatges.
TV3

Comences a TV3 com a conductora de continuïtat, oi?

Si, sortíem a la pantalla per anunciar la programació que es faria. Érem una mica apagafocs i quan passava alguna irregularitat sortíem a explicar-la, i també els canvis de programació. A més a més, els tres conductors de continuïtat d'aleshores ocupàvem els diferents torns per cobrir tota la programació, caps de setmana inclosos, i fèiem paral·lelament una part d'un concurs que formava part de Filiprim. Vaig entrar en substitució de la Mari Pau Huguet, quan va passar a fer programes.

?Quan iniciés la teva activitat com a guionista?

?Quan vaig passar a fer programes i més concretament Més enllà del 2000, que després es va convertir en virtual amb 2000FF i encara més modern amb Punt Omega. Eren programes de ciència i tecnologia, ja que cada vegada fèiem més programes propis i reportatges plenament nostres. En el meu cas recordo que tres van ser premiats en temes relacionats amb la salut. Ferrer-Arpí

?Com va anar ta teva col·laboració amb l'enginyer Josep M. Ferrer-Arpí?

?Molt bé. Ell era el presentador i ben aviat també va ser el director del programa Més enllà del 2000. Enginyer de formació, estava a la tele gairebé des del començament. Els temes que tractàvem ens arribaven o els buscàvem directament nosaltres. Teníem conveni amb les diverses universitats, que per nosaltres eren una font temàtica important. Al començament recordo que tocàvem temes de ciència i tecnologia d'una manera pura i dura, però després vam obrir més el ventall a temes més socials, que a mi m'agradaven molt.

?Quin era el vostre tractament preferit?

?Que fos molt divulgatiu. Primer calia que ho entenguéssim nosaltres, per poder explicar-ho després públicament. Reconec que de vegades em costava perquè eren temàtiques difícils, però tenia l'avantatge que m'agradava molt. Em va permetre conèixer un sector que és molt desconegut en general i ens aconseguíem admirar mútuament. Recordo quedar al·lucinat davant d'un inventor, que alhora quedava meravellat amb la projecció de la televisió. Abans també es desconeixia més que no pas ara com funcionava la tele i era molt diferent la impressió que causàvem quan anàvem als llocs que no pas la d'ara, que és més propera. Fins i tot ha canviat la manera de mirar-la.

?Fèieu un gran desplegament de mitjans?

?No. Tampoc era tan gran, ja que TV3 va néixer amb la formació dels equips lleugers o ENG, on el mateix reporter feia també de càmera, pel que fa als informatius. Tot i que aquest no ha estat mai el meu cas, perquè jo no he hagut de portar mai la càmera. Nosaltres funcionàvem diferent: anàvem amb un realitzador, portàvem un OPI (que és un càmera que a més d'operador d'imatge també s'ocupa del so), el periodista i una furgoneta. Era un equip relativament lleuger. Amb el temps ens hem anat convertint en més austers, a causa de les retallades, perquè la situació general així ho comporta.

?En aquesta primera etapa, quins temes van centrar més la vostra atenció?

?Els de salut sempre m'han impactat molt. Per exemple, recordo que vaig fer en diferents èpoques dos reportatges sobre l'anorèxia. Vaig parlar amb una noia malalta que s'estava tractant, però encara no havia fet el pas de reconèixer que ho era, sinó que havia anat al metge perquè la hi havien fet anar; una altra que també s'estava tractant, però que n'era plenament conscient de la malaltia que tenia, i una tercera que ja se n'havia sortit. Recordo que em va impactar molt, sobretot, el testimoni de la noia que no ho veia.

?En aquests anys la medicina ha avançat espectacularment. N'éreu conscients?

?I tant. L'evolució ha estat brutal. Pensa que nosaltres cada dos per tres entràvem en un quiròfan només per veure'n la nova tecnologia. He vist com feien una pròtesi de genoll a l'Hospital del Mar; a la Corachán, com posaven les primeres pròtesis de pit d'un material nou; en d'altres llocs, ens explicaven com feien les operacions a través de pantalles... Aquesta evolució tecnològica es va produir en tots els àmbits. Recordo quan es van presentar els primers telèfons mòbils, el DVD, Internet, concretament a la Universitat de Barcelona, on davant d'una pantalla, un especialista ens mostrava tot gravant un reportatge, en què podíem voltar pel campus de la Universitat de Berkeley als EUA, que era la bomba del moment. Anàvem a les empreses, que ens ensenyaven orgullosos el seu ordinador de tres gigues. També recordo el primer televisor que ja no era de tub de raig catòdic, sinó de plasma, que costava dos milions de pessetes... Era una època apassionant que ha evolucionat molt.

Programes

?Quina era la teva feina al programa De vacances?

?Hi vaig ser una sola edició i va ser molt intensa, esgotadora i divertida. Va ser la primera vegada que el De vacances es feia a l'exterior. Fins aleshores, el presentador no s'havia mogut de dins, i eren els equips informatius els que anaven pel territori i recollien diferents notícies pròpies de l'estiu. Nosaltres ja vam començar sortint del plató i enviàvem cada dia el material que havíem enregistrat. Recordo que vam voltar per tot el Principat, el País Valencià i Mallorca, on les nostres delegacions ens donaven suport. L'equip exterior el formàvem un càmera, Joan Porredón, i jo.

?Com TV3 no hi ha res i Vostè matei, en quina línia anaven?

?A Com TV3 no hi ha res feia de presentadora de reportatges sobre coses guapes de la televisió. Era un programa que va ser puntual i típic d'estiu, que reaprofitava coses que ja s'havien vist i fet a la tele. I Vostè mateix era un programa en què es presentava una peça al plató i jo havia fet un directe a fora, on la gent explicava el que li havia semblat tot plegat i decidia el final. Hi vaig tenir intervencions puntuals.

?En canvi, Èxit era un programa musical, oi?

?Sí, va ser un programa de música que copresentava amb Llorenç Santamaria per a gent que volia triomfar en el món de la música, realitzat com una mena de concurs. Em sembla que en l'edició que vam presentar junts amb el Llorenç en va sortir guanyador el grup Ja t'ho diré. Es gravava en una gran discoteca de Cornellà, amb música en directe i va ser molt divertit. Amb el Llorenç Santamaria m'ho vaig passar molt bé fent aquest programa.

?Cronològicament, vas fer Això no és tot i O.K.?

?En el primer cas es tractava d'un programa matinal presentat per Jordi González, i O.K. era un magazín de tarda dirigit per Alfons Arús i presentat per Inca Martí. En tots dos casos, jo hi feia una secció de ciència i tecnologia, on es presentaven reportatges curiosos de divulgació. De vegades, les novetats es presentaven a plató i altres eren reportatges enregistrats prèviament.

La Marató

?Com has viscut La Marató de TV3?

?Durant molts anys hi he col·laborat fent de presentadora voluntària, com tots els que hi participem. Hi ha uns presentadors a plató i la resta de presentadors de la casa que estàvem a fora, a diferents llocs. Interveníem en diverses connexions entre quatre i sis hores. En algunes altres ocasions havia estat a la sala de telèfons de TV3, de la Fira o del Palau Sant Jordi, on destacàvem la participació i la intensa col·laboració de la ciutadania. A més, sempre hi havia sorpreses, com una vegada que recordo una actuació de castells en directe al Palau Sant Jordi per ajudar a fer la crida.

?Quina ha estat la teva participació en els Caps d'Any?

?He participat en alguns. Sempre són divertits perquè és un entorn festiu. En recordo un especialment on hi havia playbacks i em va tocar fer d'Aretha Franklin, mentre d'altres companys feien cors i ballaven. Em van deixar triar, però em vaig embolicar de mala manera: maquillatge, perruca...

?Recordes algunes retransmissions que t'hagin impactat especialment?

?La retransmissió de la Missa del Gall des del Monestir de Montserrat. Fer els comentaris d'una Missa tan solemne en un entorn que conec des de petita i que forma part del paisatge de la meua

infantesa em va impressionar! També em va fer molta il·lusió presentar la cavalcada dels Reis de Manresa per TV3. A més de l'emoció de ser casa meva, s'hi sumava la màgia de l'esdeveniment i poder fer lluir la meua ciutat. De cavalcades n'he fet a més ciutats i cadascuna té trets especials: a Manresa, els armats i a Tortosa, les ovelles. Els tres reis arriben a cada localitat de manera ben diversa... No hi ha dubte va TV3 la Cavalcada llueix molt més encara que només sigui per exigències del guió. La mateixa televisió fa propostes per fer-la més atractiva, sobretot pel que fa al recorregut. Muntar l'operatiu d'una cavalcada en directe és complicat perquè es necessita un gran desplegament tècnic i de l'equip humà.

?Quina va ser la teua feina com a redactora del departament de premsa de TV3?

?Les persones que treballen en premsa són la veu oficial de la cadena. Des del departament es fa la comunicació de tots els canals i ara també de Catalunya Ràdio i dels mitjans digitals. Rodes de premsa, preestrenes, dossiers i notes de premsa, i també graelles, gestió i planificació d'entrevistes. Ho enviem a tota la resta de mitjans, premsa escrita, ràdios, webs, bloggers a qui interessa la nostra programació...

?Des del gener del 2014 has estat cap de premsa de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, oi?

?Des de fa un temps s'està treballant en la confluència dels mitjans corporatius per ser més operatius. Aquesta confluència es va començar per l'àrea de comunicació. Vaig accedir al càrrec quan se'n va anar el cap de Premsa que hi havia hagut fins aleshores, Xavier Janer, dins del pla d'acomiadaments col·lectius que encara està vigent fins al 2017. Em van proposar de fer de nou de cap de Premsa corporativa, és a dir, de tots els mitjans: televisió, ràdio i mitjans digitals.

?Així doncs, fins ara quina feina concreta feies?

?Més de gestió. Però no he deixat mai d'escriure durant aquest temps. He passat a portar la comunicació de menys programes per raons òbvies, però encara me'n vaig quedar alguns relacionats amb temes documentals o coproduccions, perquè m'agraden especialment. Els altres els vaig distribuir entre l'equip. Em cuidava de la relació directa amb els mitjans. De fet, ho tenia molt per mà, ja que feia molts anys que hi era i m'ho coneixia bé.

Cap del Gabinet de Direcció

?Finalment, com a cap del Gabinet de Direcció de TV3, quines responsabilitats tens?

?Donar suport al director, Jaume Peral, en tot el que calgui i representar-lo. Com a membre del Consell de Direcció, prendre les decisions que correspongui... És una feina tan diversa com interessant. Estic en contacte amb moltes entitats, institucions, empreses i associacions.

?Què suposa aquest canvi?

?És força diferent. Passar de redactora de premsa a cap de Premsa, com que ja m'ho coneixia molt, no em va suposar gaire canvi, ja que continuava estant dins la zona de confort. Ara sí que ho he notat i tinc una altra visió molt panoràmica de la tele. Potser abans ja la tenia des de la comunicació de premsa, perquè estava en contacte amb tots els mitjans i amb tots els departaments de la casa, però ara, des del Gabinet de Direcció tinc un altre punt de vista. Tot i que TV3 és molt gran, la part bona és que conec la casa molt bé per haver estat a la part de programes, la gent, el funcionament i les dinàmiques; les altres àrees les conec perquè treballant en premsa estàs en contacte amb tothom i, a més, he procurat estar al dia dels mitjans digitals. Estic molt contenta de la meua trajectòria professional. M'ho he passat bé fent les coses que he fet, sense perdre mai la curiositat per aprendre.

Guionista documentalista

?Comences a fer de guionista amb el documental L'estrambòtic naixement de Venus. Com va anar?

?Quan vaig deixar de fer pantalla el 2005, hi havia una part de la feina que trobava a faltar. Amb la realitzadora barcelonina Lala Gomà -companya de la tele que ja no hi és des de fa anys i primer premi nacional de cultura en l'àmbit audiovisual que vaig conèixer precisament fent programes, li vaig proposar de fer un documental conjuntament, ja que fins aleshores jo no n'havia fet, en especialitzar-me en reportatges. Vam començar fent projectes que, malgrat que estaven molt treballats, no van acabar sortint. El primer que es va fer públic és el de Hadijatou: jo acuso, que ara estem acabant definitivament. Ara precisament m'ha trucat la Lala per dir-me que volia canviar el títol. Com que el vam aturar per diferents motius, entremig vam fer aquest sobre Venus que és el procés de fer una pintura de gran format que vam titular: L'estrambòtic naixement de Venus. Es tracta d'un corrent una mica desconegut, l'estrambotisme, creat pel pintor empordanès Quim Hereu.

?De què va aquest documental?

?Es tracta de veure tot el procés de creació des que decideix fer aquest naixement estrambòtic de Venus fins que l'acaba. No se'l veu només pintant, sinó que reflectim com és la seva vida durant tot un any en què pinta l'obra. Per exemple, ell diu que és molt important la seva vinculació amb el paisatge i nosaltres l'acompanyem durant aquest temps. Va ser una experiència maca que TV3 va comprar a la productora Picnic i posteriorment va emetre en el programa El documental, l'any 2014.

?Quina és la història de Hadijatou: jo acuso?

?És una història molt potent d'una esclava del Níger, que vivint en un lloc on no hi havia res, ni aigua ni llum, va arribar a denunciar el seu Estat per no haver-la protegit contra l'esclavitud. Nosaltres vam llegir-la en una reportatge de la periodista Lali Cambra al diari El País, que ha passat a ser la cap de comunicació de Metges sense fronteres. A partir d'aquí vam començar a tibar del fil. Recordo que la vaig trucar quan encara era col·laboradora del diari i tenia la seu a Sud-àfrica, des d'on cobria part del continent africà. Ens va posar en contacte amb Anti-Slavery International i amb la ONG local Timidria, fins que vam anar a parar al moll de l'ós i vam obtenir els permisos de la Hadijatou per poder anar a gravar i explicar la seva història.

?En quina fase del treball esteu i quina durada tindrà?

?L'estem sonoritzant i és molt possible que la presentació sigui aquest mes de juny a la Filmoteca, tot i que encara no està concretat del tot. Però abans de l'estiu, segur. Pel que fa a la durada, en farem dues versions: una de llarga i una de més curta per a televisió, d'uns 50 minuts.

El Perfil

Rosa Maria Cornet Salido neix a Manresa el 17 de març de 1961. De pares manresans, Josep, que va exercir de mecànic, i Maria, germana de Josep Salido, que treballava a la constructora familiar fins que va néixer la Rosa i va passar a fer de mestressa de casa. Té un germà, Pere.

Va començar a estudiar a l'Acadèmia Balmes fins que a sisè de Bàsica va passar a les Dominiques i després a la Badia Solé. Va fer el COU nocturn a l'institut Lluís de Peguera i després va cursar estudis de Dret a la Universitat de Barcelona, per influència paterna. Però a ella el que veritablement li interessava era Periodisme. Va començar la seva activitat laboral fent de cangur i classes d'anglès fins que un estiu va entrar com a auxiliar administrativa a l'Ajuntament de Manresa i al Banc de Sabadell. Un any després va treure les oposicions municipals com a administrativa. S'hi va estar vuit anys i va arribar a exercir de cap de grup dins l'àrea d'Acció Ciutadana, que englobava Ensenyament, Cultura i Esports i depenia del tècnic Pere Fons. Poc

després de fundar-se Tele7 a Manresa, va intervenir en una reunió a l'aire lliure just davant del Xalet de Casa Caritat, on l'emissora tenia les seves instal·lacions, amb Pere Oms i Josep Vives. Durant tres anys i mig va presentar informatius juntament amb Josep Vives, i també amb ell va fer el programa de reportatges informatius Entitats.

El setembre de 1988 supera les proves d'oficial 2a administrativa de TV3, que es van fer a la Universitat Politècnica de Barcelona i al cap de dos mesos es presenta a una convocatòria de proves de conductora de continuïtat, activitat que exercirà conjuntament amb Francesca Fosalba i Jordi Novellas. Com a reportera i guionista es dona a conèixer en programes com Més enllà del 2000, 2000FF i Punt Omega, amb l'enginyer Josep M. Ferrer-Arpí (mort el setembre del 2014), amb qui va treballar fins al 2005 i es va especialitzar en temes socials i de salut. Participa en alguns dels seminaris del famós guionista Robert Mckee. Després, ja com a guionista, ha participat en la pel·lícula documental L'estrambòtic naixement de Venus i en aquests moments està enllestint, conjuntament amb Lala Gomà, Hadijatou: jo acuso. Ha estat presentadora i col·laboradora de programes com De vacances, Com TV3 no hi ha res, Vostè mateix, Èxit, Això no és tot, O.K, i també La Marató de TV3. Paral·lelament i des de l'any 1992, a més de fer el programa setmanal Més enllà del 2000, es va incorporar al departament de Premsa de Televisió de Catalunya com a redactora, on s'estarà tretze anys. Des del gener del 2014 ha estat cap de Premsa de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) i actualment és cap del Gabinet de Direcció de TV3. No ha parat mai de formar-se: guió, tècniques de comunicació, redacció periodística especialitzada, idiomes, eines digitals... Ara mateix fa tercer curs d'especialització en novel·la a l'Ateneu Barcelonès, "tot i que no em va gaire bé per falta de temps, ja que ho he de fer de manera virtual".